

קפג. העולם הרוחני בונה כל אחד ואחד לעצמו בקרבנו. כל תכונת ההקשבה אינה כי אם הכשרה לבנין הנצחי העצמי של היחיד. כל מרכז התורה הוא הפסוק של שמו הפרטי, זהו כל כוכב הדין, כל עומק השאלה, כל אינם האחריות, כל חיבוט הקבר. ויש אשר הקשבתו היא כל כך מפולשה, עד שאובד הוא את הריכוז העצמי, יודע הוא שמות רבים, רק את שמו שכח ולא ידע. או כל עמלו לדיק הוא, ואין לו תקנה כי אם על ידי ערלת אוזן כבירה, שמונעתו מכל הקשבה. ואחרי ההירוס הגדול הזה, התרשות שהיא איבוד כללי, חרשו נותן לו דמי כולו, הוא שב ומתחדש בצורה חדשה, חתהפק כחומר חותם ויתיצבו כמו לבוש. דזי הרזים של עת לעשות לדי הפרו תורתך, חיזוק לבן של רשעים ונעילת דלתו תשובה מהם, זהו עומק החסד, המיית הרחמים העליונים מעל כל גבול. אבל כמה רע ומר הוא צער גילגול יצירה זה, איבוד כל התכנית

קפגז שפז

הקדמוניה, והתחדשות האופי בפנים חודשות, אפר תחת כפות רגלי צדיקים, ומדרס לכל היקום. וממעמקים תהומיים הללו, עולם חדש מתכונן, אפס המץ, ברוך עמי מצרים ומעשי ידי אשור, מבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק.

קפג. המניעה מלעשות מדותיו של הקב"ה רחמים, מפני שאינן אלא גזירות, אינה שוללת את יסוד המעמק של טעמי המצות, אלא מרחיבה ומגדילה אותו. הרחמים כשהם מוכרים בתור רחמים, אינם עומדים בעולם המעשי עמדה תדירית, אינם שליטים ואיתנים בו, כי אם הם משמשים לאידיאלים חזיוניים, לשיחה ושעשוע, ולשימוש ארעי כשהלב מתבשר לכך. וזהו עיקר יסוד הטעות של עורון ההכרה במהות הרחמים. הרחמים הם המשפט הגמור, החובה היותר גמורה, הגזירה היותר איתנה, שכל חולשת קישור חיובה אינה באה כי אם מתוך אותו הטמטום של הלב שבא על ידי הרשעה המקנת בעולם, הממוזגה ברוח האדם, שאנו רואים אותותיה ופרטי פרצופי בהלותיה בעת התפרצות החיים להתגלות, בכל ערמת תכונתה המגואלה, במלחמות, ובכל רשע וכסל עמוק וחודר. אבל באפס חושך וזוהמת רשע, זורחת אז הכרת גבורת הרחמים, ושאון המיתם אדיר וחזק מאד, סואן הוא ברעש. וכל העולם כולו, בקביעות מוסדותיו, מתבסס על יסוד האיתן הזה בחיים התדיריים. אז באה לו הרוחה, אז מתחדשת היצירה בעומק פארה. ואם כן, היש שפלות גדולה מזו של העשיה מדותיו של הקב"ה רחמים באותו מושג הרחמים שאנו מכירים, הלא הרחמים עצמם אינם אלא גזירות.